

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ**

Ερ. Φ.: 258

Ταχ. Δ/ση: Μπουμπουλίνας 20-22
Ταχ. Κώδ : 106 82
Τηλέφωνο : 2131322-362, 363, 368
Fax : 210-82.01.426
Email : atneke@culture.gr

ΠΡΟΣ: Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων
ΚΟΙΝ: Βουλευτή κα Κυριακή Μάλαμα

Θέμα: Απάντηση στη με αριθμό πρωτοκόλλου 6338/20.8.24 Ερώτησης με θέμα:
«Ποια μεθόδευση υποκρύπτεται πίσω από την αιφνιδιαστική κι άκομψη αντικατάσταση των μελών της επιτροπής της ελληνικής υποψηφιότητας για τα 89α Όσκαρ;»

Σε απάντηση της με αριθμ. πρωτοκόλλου 6338/20.8.2024 Ερώτησης της Βουλευτού κας Κυριακής Μάλαμα και σύμφωνα με τα στοιχεία που έθεσαν υπόψη μας οι αρμόδιες Υπηρεσίες, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Η επιλογή του κινηματογραφικού έργου το οποίο αποτελεί την υποψηφιότητα κάθε συμμετέχουσας χώρας για το βραβείο της ως άνω κατηγορίας προϋποθέτει τη συγκρότηση Επιτροπής επιλογής, κάθε μέλος της οποίας δηλώνεται ονομαστικά και εγκρίνεται εκ των προτέρων από την Αμερικανική Ακαδημία Κινηματογράφου, σε προθεσμία την οποία εκείνη ορίζει και συνήθως είναι η 15η Αυγούστου κάθε έτους. Η Αμερικανική Ακαδημία έχει θέσει συγκεκριμένα κριτήρια αναφορικά με τη συγκρότηση της Επιτροπής Επιλογής, τα σημαντικότερα εκ των οποίων είναι:

- τουλάχιστον το 50% των μελών της Επιτροπής θα πρέπει να είναι κινηματογραφιστές
- η εν λόγω Επιτροπή θα πρέπει να αποτελείται το λιγότερο από πέντε μέλη (συμπεριλαμβανομένου του προέδρου). Δεν υπάρχει όριο ως προς τον ανώτατο αριθμό των μελών
- τα μέλη της Επιτροπής πρέπει να είναι πολίτες της εκπροσωπούμενης χώρας
- τα μέλη της Επιτροπής δεν θα πρέπει να έχουν οποιαδήποτε επαγγελματική σχέση με τις κρινόμενες ταινίες
- η θητεία των μελών της Επιτροπής δεν μπορεί να υπερβαίνει τα έξι συνεχόμενα έτη.

Μετά τη συμπλήρωση των έξι ετών πρέπει να ακολουθήσει παύση δύο ετών. Οι συμμετοχές και οι παύσεις συνεχίζονται κυκλικά με τα ίδια ως άνω χρονικά όρια.

Επομένως, καμία άλλη διαδικασία (π.χ. καθολική, μυστική ψηφοφορία), ακόμα και αν παρουσιάζεται ως περισσότερο αντιπροσωπευτική, δεν φαίνεται να πληροί τα κριτήρια της Αμερικανικής Ακαδημίας, προφανώς καθώς δεν μπορεί να εγγυηθεί τη μη εμπλοκή όσων ψηφίζουν με τις κρινόμενες ταινίες.

Σημειώνεται ότι οι περισσότερες χώρες εφαρμόζουν για την επιλογή της υποψήφιας ταινίας διαδικασία παραπλήσια με εκείνη η οποία ακολουθείται στην Ελλάδα. Αναφέρονται ενδεικτικά οι εξής περιπτώσεις:

- Γαλλία: Επιλογή από Επιτροπή του CNC (*Centre national du cinéma et de l'image animée*, κρατικός φορέας αντίστοιχης αρμοδιότητας με το Ελληνικό Κέντρο Κινηματογράφου), η οποία μέχρι πρότινος ήταν επταμελής, ενώ φέτος ο αριθμός των μελών αυξήθηκε σε έντεκα τακτικά και πέντε αναπληρωματικά.

- Γερμανία: Επιλογή από εννεαμελή Επιτροπή του German Films Service + Marketing GmbH (κρατικός φορέας), τα μέλη της οποίας υποδεικνύονται από διάφορους κινηματογραφικούς φορείς.
- Ολλανδία: Επιλογή από Επιτροπή του SEE NL (κρατικός φορέας).
- Ιρλανδία: Επιλογή από Επιτροπή του IFTA (Irish Film & Television Academy).
- Ηνωμένο Βασίλειο: Επιλογή από Επιτροπή (UK Selection Committee), η οποία αποτελείται από μέλη και αντιπροσώπους της BAFTA (British Academy of Film and Television Arts).
- Ψηφοφορία διεξαγόμενη από την Academia de las Artes y las Ciencias Cinematográficas de España σε δύο γύρους.
- Καναδάς: Επιλογή από Επιτροπή του Telefilm Canada (κρατικός φορέας).
- Αυστραλία: Επιλογή από Επιτροπή του Screen Australia (ομοσπονδιακός φορέας).

Το ελληνικό θεσμικό πλαίσιο που αφορά στη διαδικασία επιλογής της υποψήφιας ταινίας για το βραβείο OSCAR Διεθνούς Ταινίας Μεγάλου Μήκους συγκροτείται από την εξουσιοδοτική διάταξη του άρθρου 35 του ν. 3905/2010 «Ενίσχυση και ανάπτυξη της κινηματογραφικής τέχνης και άλλες διατάξεις» (Α' 219) και την αρ. ΥΠΠΟΤ/ΔΟΕΠΥ/ΤΟΠΥΝΣ/53689/01.06.2012 υπουργική απόφαση «Εκπροσώπηση της Ελλάδος στις διαδικασίες του βραβείου OSCAR» (Β' 1829), η οποία εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση του ως άνω άρθρου. Το θεσμικό αυτό πλαίσιο όχι μόνο έχει διαμορφωθεί επί τη βάση των προϋποθέσεων που θέτει η Αμερικανική Ακαδημία Κινηματογράφου, αλλά είναι ακόμα πιο αυστηρό περιορίζοντας τη θητεία των μελών της Επιτροπής Επιλογής σε ένα έτος, ώστε να αποφεύγονται φαινόμενα διαπλοκής.

Εκτός των κριτηρίων που ορίζονται από τη νομοθεσία, η Διεύθυνση Παραστατικών Τεχνών και Κινηματογράφου, η οποία κατά πάγια τακτική εισηγείται για τη συγκρότηση της Επιτροπής, τηρεί επιπλέον αρχές για τη διασφάλιση της διαφάνειας και της αντιπροσωπευτικότητας της Επιτροπής. Συγκεκριμένα:

- μία θέση της Επιτροπής καταλαμβάνεται παγίως από τον σκηνοθέτη της ταινίας που έχει προταθεί από το ΥΠΠΟ ως υποψήφια κατά το προηγούμενο έτος
- δεν προτείνεται η εκ νέου συμμετοχή μέλους στην Επιτροπή πριν παρέλθει μια πενταετία από την προηγούμενη συμμετοχή του. Αποφεύγεται επίσης η συμμετοχή μελών τα οποία συμμετέχουν σε άλλες Επιτροπές του Υπουργείου Πολιτισμού.
- λαμβάνεται μέριμνα για την επαρκή εκπροσώπηση των επιμέρους κλάδων του κινηματογραφικού χώρου (σκηνοθέτες, διευθυντές φωτογραφίας, μοντέρ, σεναριογράφοι, συνθέτες μουσικής, κριτικοί κινηματογράφου κ.ά.)
- λαμβάνεται μέριμνα για τη επαρκή εκπροσώπηση των γυναικών.

Περαιτέρω διευκρινίζουμε τα εξής:

Η διαδικασία για την επιλογή και υποβολή της υποψήφιας ταινίας για το βραβείο OSCAR Διεθνούς Ταινίας Μεγάλου Μήκους είναι μια διαδικασία με μεγάλη χρονική πίεση, η οποία οφείλεται κυρίως στο γεγονός ότι η επιλέξιμη περίοδος συνήθως λήγει στις 30/09 εκάστου έτους και η υποψήφια ταινία θα πρέπει να υποβληθεί μέχρι τις 02/10 του ίδιου έτους. Αυτό έχει ως συνέπεια ότι όσο νωρίτερα οριστικοποιηθούν οι διαδικασίες επιλογής της υποψήφιας ταινίας ώστε να μην κινδυνεύσει η εμπρόθεσμη υποβολή της, τόσο περισσότερες ταινίες θα μείνουν εκτός της διαδικασίας επιλογής, επομένως πρέπει να υπάρξει η ανάλογη στάθμιση.

Ο ορισμός της Επιτροπής Επιλογής για την ελληνική υποψηφιότητα γίνεται με απόφαση του Υφυπουργού Πολιτισμού, κατόπιν εισήγησης της Διεύθυνσης Παραστατικών Τεχνών και Κινηματογράφου. Προκειμένου να εισηγηθεί σχετικά η εν λόγω Διεύθυνση προηγείται μια διερευνητική διαδικασία με αρκετά πρόσωπα του κινηματογραφικού χώρου προκειμένου να διασφαλισθεί τόσο η πλήρωση των κριτηρίων συμμετοχής, όσο και η διαθεσιμότητα των προσώπων αυτών. Στο πλαίσιο της δυναμικής αυτής διαδικασίας, εξυπακούεται ότι καμία προσέγγιση δεν είναι οριστική πριν την υπογραφή της σχετικής απόφασης από τον Υφυπουργό Πολιτισμού. Στην προκειμένη περίπτωση, η Διεύθυνση Παραστατικών Τεχνών και Κινηματογράφου, μετά από διερευνητική διαδικασία με αρκετά πρόσωπα του χώρου, διαπίστωσε την τήρηση των κριτηρίων και τη διαθεσιμότητα έξι προσώπων εγνωσμένου κύρους (δεδομένου ότι η έβδομη θέση, όπως προαναφέρθηκε,

αποδίδεται στον σκηνοθέτη της ελληνικής υποψηφιότητας του προηγούμενου έτους) και συνέταξε εισηγητικό σημείωμα - σχέδιο απόφασης, το οποίο, μέχρι και την Παρασκευή, 09/08/2024, είχε υπογραφεί σε επίπεδο Γενικής Διεύθυνσης, ενώ εκκρεμούσαν η προσυπογραφή της Γενικής Γραμματέως Σύγχρονου Πολιτισμού και η τελική υπογραφή του Υφυπουργού Πολιτισμού. Την Κυριακή, 11/08/2024, το αρμόδιο για το θέμα των OSCAR στέλεχος της Διεύθυνσης, πιθανώς υπό το βάρος του καθήκοντος για την τήρηση των πιστικών προθεσμιών υποβολής της ελληνικής υποψηφιότητας, ανακοίνωσε από το υπηρεσιακό του email, στα προτεινόμενα από τη Διεύθυνση πρόσωπα, τον ορισμό τους ως μελών της Επιτροπής, πριν την υπογραφή της σχετικής απόφασης και απέστειλε τον κατάλογο των υποψήφιων ταινιών, προφανώς προκειμένου να ξεκινήσουν άμεσα τις εργασίες τους. Εξυπακούεται ότι μια τέτοια ανακοίνωση από υπάλληλο της Υπηρεσίας, εφόσον δεν συνοδεύεται από υπογεγραμμένη απόφαση, δεν έχει καμία ισχύ και δεν δεσμεύει το Υπουργείο Πολιτισμού. Επομένως, ουδέποτε υπήρξε ορισμός των συγκεκριμένων μελών, άρα ούτε και αντικατάστασή τους με την εκδοθείσα απόφαση.

Αμέσως μόλις έγινε γνωστό το συμβάν, η Υπηρεσία κλήθηκε για εξηγήσεις από την πολιτική ηγεσία, η οποία θεώρησε ότι η προαναγγελία του ορισμού της Επιτροπής πριν την υπογραφή της σχετικής απόφασης θα καθιστούσε τον ορισμό αυτό έωλο και ευεπίφορο σε ενστάσεις, ζήτησε δε λίστα με ονόματα υποψηφίων για να συγκροτήσει τελικά την Επιτροπή. Κατόπιν οδηγιών της ηγεσίας, ενημερώθηκαν με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου τέσσερα από τα αρχικώς προτεινόμενα πρόσωπα ότι εκ παραδρομής τους ανακοινώθηκε ο ορισμός τους στην Επιτροπή, ενώ την ίδια ημέρα εκδόθηκε η μοναδική απόφαση συγκρότησης της Επιτροπής.

Ο Υφυπουργός Πολιτισμού
Ιάσωνας Φωτήλας

Εσωτερική Διανομή:

1. Γραφείο Υπουργού Πολιτισμού
2. Γραφείο Γενικής Γραμματέως Σύγχρονου Πολιτισμού
3. ΓΔΣΠ
4. Διεύθυνση Παραστατικών Τεχνών και Κινηματογράφου